

MANYE 25.

Nyelv – Nyelvbtechnológia – Nyelvpedagógia:

21. századi távlatok

25. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus
PPKE ITK, Budapest, 2015. március 30–április 1.

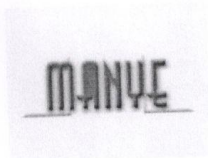
PROGRAMFÜZET



MANYE

PPKE BTK – PPKE ITK – MANYE

Budapest, 2015



MANYE25



***Nyelv –
Nyelvtechnológia –
Nyelvpedagógia:
21. századi távlatok***

25. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus
2015. március 30. - április 1.

ABSZTRAKTFÜZET

PPKE BTK – PPKE ITK – MANYE

Budapest, 2015

A kongresszust rendezi:

a Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kara (PPKE BTK),
a Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Információs Technológiai és Bionikai Kara (PPKE ITK) és
a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete
(MANYE)

Fővédnök: Szuromi Szabolcs Anzelm O. Praem, a PPKE rektora

Házigazda: BOTOS MÁTÉ, a PPKE BTK dékánja
SZOLGAY PÉTER, a PPKE ITK dékánja
PRÓSZÉKY GÁBOR, a MANYE elnöke

Programbizottság:

Prószéky Gábor (elnök), Cser András, Heltai Pál, Klaudy Kinga,
Ligeti-Nagy Noémi, Reményi Andrea Ágnes, Sárdi Csilla, Tóth Zsuzsa

Szervezőbizottság:

Sárdi Csilla (elnök), Fóris Ágota, Klaudy Kinga, Ligeti-Nagy
Noémi, Prószéky Gábor, Reményi Andrea Ágnes, Tóth Zsuzsa

Helyszín: PPKE ITK
Budapest, VIII. Práter utca 50/A.

Szerkesztette: Reményi Andrea Ágnes és Tóth Zsuzsa
Kiadja: a Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete
1088 Budapest, Múzeum krt. 4/F
<http://many.hu/>

tanúi. A kommunikáció különböző – ilyen keretek között vizsgált – aspektusainak sorában szerepel az úgynevezett diskurzusjelölők (DM) kérdésköre is. A HuComTech-adatbázis a sokoldalú annotációval ellátott multimodális korpuszok kiemelkedő magyar nyelvű példája, melynek anyagán Abuczki végzett multimodális DM-kutatásokat (Abuczki 2014). Ferré (2011) francia nyelvű DM-vizsgálatairól számol be, melyek anyagául a CID korpusz szolgált. Az adatok arra utalnak, hogy a többértékű DM-k előfordulásainak egyértelműsítésében a kommunikáció multimodális eszközeinek szerepe lehet.

Az ellentétviszonyon alapuló koherenciarelációk jelzését a DM-ekkel rokonított, célszerűen sajátos lexikai mező elemeiként megragadandó, különböző szófajokhoz tartozó lexikai egységek látják el, melyek gyakran többértelműek, és az általuk jelzett szövegbeli viszony hatóköre is tág határok között mozog (Csűrű 2001, 2005). A most bemutatni kívánt kutatás arra keresi a választ (francia nyelvű anyagon), hogy a kérdéses körbe tartozó lexikai eszközök szemantikai/pragmatikai és diskurzus szerkezeti egyértelműsítését mennyire és hogyan segítik multimodális jegyek. Anyagul számunkra is a CID-korpusz szolgált, melyet a Praat és az ELAN eszköztárával vizsgálunk.

DARAI DÓRA, HORVÁTH ALEXANDRA, LESZNYÁK MÁRTA

A morfológiai fejlődés mérése 4 és 10 éves kor között

daraidora54@gmail.com

Poszter

A jelen előadás hátterét képező kutatás fő célja egy morfológiai fejlettséget mérő eljárás kialakítása sajátos nevelési igényű gyermekek számára. Ennek első lépéseként a WUG tesztre támaszkodva elkészítettünk egy mérőeszközt, amely főnevek és igék ragozásának elsajátítását vizsgálja. Az eszközt tipikus fejlődésű gyermekekkel próbáltuk ki.

Előadásunkban először a mérőeszközt mutatjuk be. Az eszköz két terület feltérképezésére alkalmas: a főnevek többes számának használatát, és az igék tekintetében az igeidő és a szám/személy alkalmazását méri. Az eszköz jellemzői közé tartozik, hogy szisztematikusan lefedi a magyar nyelvben fellelhető tőtipusokat - létező és álszavakkal. Minden egyes szóhoz rajz is készült annak érdekében, hogy az eljárás gyermekekkel is használható legyen. A teljes mérőeszköz 48 (főnév) + 49 (ige) feladatot és rajzot tartalmaz. A mérőeszköz kipróbálására 179 fő közreműködésével került sor. A mintát 4-10 éves ép fejlődésű gyermekek alkották. Elemzéseinket a teljes mintán, illetve korcsoportok és nemek szerinti bontásban végeztük el.

Eredményeink azt mutatják, hogy a teszten nyújtott teljesítmény az iskoláskor kezdetén ugrásszerűen nő mind a főnevek, mind az igék esetében. Az egyes életkori csoportok között szignifikáns különbség mutatható ki. A gyermekek az életkor előrehaladtával egyre biztosabban alkalmazzák a morfológiai szabályokat. A főnevek tekintetében azt találtuk, hogy a különböző nehézségű tőtipusok ragozása eltérő időben válik szabályossá. Az igék esetében kiemelnénk, hogy a megfelelő szám/személyű ige képzésének kialakulása

hamarabb következik be, mint a helyes igeidő alkalmazása.

A mérőeszköz sajátos igényű gyermekek csoportjain való kipróbálás után segítséget nyújthat a gyógypedagógiai diagnosztika számára, de más jellegű kutatásokban is alkalmazható.

DÁVID GERGELY

Vélelmezett megbízhatóság és információs érték

davidgergely@t-online.hu

Jedlik, hétfő 17.30

A kutatási problémát a pedagógiai diskurzusban gyakran tapasztalható jelentős, a matematikai statisztika fogalmaival szembeni ellenállás jelöli ki. A megbízhatóság e felfogása a fogalomnak csupán vélelmezésére épül, aminek nem feltétele a válaszadatokra épülő, empirikus alapokon álló mérés. Az előadás célja, hogy e vélelmezésre épülő felfogást megtöltse, felváltsa mind a tanárok mind a mérési szakemberek számára is értékelhető tartalom, az információs érték fogalma. A kutatás hipotézise, hogy az információs érték fogalma megalapozható a mérés alapját képező releváns változók sokrétűségével. A kutatás módszerét egyrészt elméleti megközelítés, másrészt empirikus válaszadatok (ELTE, Euro Nyelvvizsga) elemzése, ill. mások által publikált (publikus) információ értékelése alkotta. Az előadó műhelymunkája során vetődött fel, hogy a valószínűségi tesztelméletre épülő statisztikai szoftverek (pl. OPLM, Winsteps, de különösen annak többdimenziós változata, a Facets) különösen érzékenyek az információ megfelelő mennyiségére és minőségére. Megfigyelhető az egyértelmű trend, hogy minél több/sokrétűbb az információ, annál pontosabb lehet a mérés (kisebb mérési hiba) és nagyobb lehet az információs érték. Az információs érték tehát szorosan össze kell függjön a mérési hibával is. Az információs érték előnye még a megbízhatósághoz kapcsolható mutatókhoz képest, hogy előzetesen, az adatfelvételek előtt is számítható, vagy amikor nincs mód adatfelvételre vagy nincs hozzáférés a megfelelő adatokhoz. A kutatás legfontosabb eredménye az információs érték fogalma, részletesebb bemutatására, példák segítségével az előadásban kerül sor. Relevanciáját az adja meg, hogy segítségével a kutatás, az eredmények közlése valamint a gyakorlat közötti kapcsolatot megerősíthető, szervezettebbé tehető az információs érték fogalma segítségével. Kijelölhető a felhasználhatóság köre is: kutatási projektek, már működő értékelési rendszerek (vizsgák, bírálati rendszerek) összehasonlító értékelése lehet a felhasználás terepe.

DÉR CSILLA ILONA

A(z én)szerintem diskurzusjelölő szinkrón és diakrón vizsgálata

csillader@gmail.com

Poszter

Az előadás a(z én)szerintem funkcióinak történeti kialakulását és a mai magyar nyelvhasználatban